

HISTÒRIA D'ESPANYA. SEGLE XIX-I

Codi: 22205

Curs 1999-2000

2n quadrimestre

Professor: Antoni Moliner (Grup 2)

Temari:

I -. La crisi de l'Antic Règim: aspectes socioeconòmics i variants regionals:

1. Contradiccions del sistema econòmic-social vigent entorn a 1800: a) Estructura estamental de la societat. b) L'agricultura senyorial. Concepte, formes i distribució de la propietat. c) Règim de la propietat de la terra i formes d'apropiació de la renda. Variants regionals. d) Conflictes socials. e) Estructures comercials i industrials.

2. Crisi i tensions en la societat de l'Antic Règim en vigílies de la invasió francesa: a) La crisi financera i el problema del deute públic. b) La desamortització com a programa. c) L'Església en la crisi de l'Antic Règim. d) L'oposició ideològica: Il·lustració i liberalisme abans de 1808.

II -. La Revolució liberal.

1. El debat historiogràfic sobre la revolució burgesa a Espanya. 2. La crisi política i social: la conjuntura revolucionària de la Guerra del Francès (1808-1814). 4. L'alternativa liberal: programa del primer liberalisme a les Corts de Cadis. 5. L'alternativa reformista dels afrancesats. 6. L'experiència del Trienni. 7. La utopia insurreccional del liberalisme espanyol i l'erosió del vell sistema.

III-. De l'Estat absolut a l'Estat liberal: resistències, reforma i ruptura.

A) 1. La consolidació de la reforma liberal. 2. El sistema polític establert i els partits dinàstics. 3. La dialèctica poder civil - poder militar. Les crisis polítiques. 4. El triomf del moderantisme. 5. La constitució de l'Estat centralista.

B) Les oposicions al model liberal establert. L'oposició política: a) El carlisme. b) L'esquerra liberal-democràtica. 2. La nova conflictivitat social: obrerisme i moviments camperols.

IV -. La nova societat i el desenvolupament del capitalisme.

1. El problema agrari: les desamortitzacions. Estat de la qüestió i problemàtica general. 2. Evolució del mercat nacional. 3. La polèmica sobre les causes del retard industrial. 4. Indústries i ferrocarrils. 5. La nova societat burgesa: aristocràcia, classe mitjana i poble. La cultura.

Bibliografia:

1. A. BAHAMONDE y J.A. MARTINEZ, Historia de España. Siglo XIX, Madrid, Cátedra, 1994.
2. I. CASTELLS, La utopía insurreccional del liberalismo español. Torrijos y las conspiraciones liberales de la década ominosa, Barcelona, Crítica, 1989.
2. A. GARCÍA SANZ - R. GARRABOU, Introducción al vol. 1 de la Historia Agraria de la España Contemporánea (1800-1850), Barcelona, Crítica, 1985, pp. 8-99.

3. Historia de España, vol. VII, Edt. Labor, 1981. *Primera parte: Coyuntura y políticas económicas*, d'E. Fernández de Pinedo, pp. 11-173.
4. R. FERNANDEZ (ed.) España en el siglo XVIII. Homenaje a Pierre Vilar. Barcelona, Crítica, 1985.
5. J. FONTANA La Revolución Liberal. Política y Hacienda (1833-1845). Madrid, Instituto de Estudios Fiscales, 1977, pp. 282-300.
6. D. LOPEZ GARRIDO La Guardia Civil y los orígenes del Estado centralista. Barcelona, Crítica, 1977.
7. AA.VV. El carlisme. Sis estudis Fonamentals. Barcelona, L'Avenç / SCHE, Còrsia, 7, 1993.
8. J. MALUQUER DE MOTES El socialismo en España, 1833-1868. Barcelona, Crítica, 1977.
9. A. MOLINER, Revolución burguesa y movimiento juntero en España, Lleida, Milenio, 1997.
10. G. RUEDA La Desamortización en la Península Ibérica, Ayer, 9, 1993, pp. 105-251.
11. J.M. JOVER ZAMORA La civilización española a mediados del siglo XIX. Madrid, Espasa Calpe (Col. Austral), 1992, o Prólogo a la Historia de España de Menéndez Pidal, vol. 34, La era isabelina y el sexenio democrático.

La bibliografía específica de cada tema s'inclou als *dossiers*.

Avaluació:

- 1-. Breu comentari sobre les lectures obligatòries del *dossier*.
- 2-. Ressenya crítica sobre bibliografia específica o treball dirigit.
- 3-. Examen final: comentari de textos, qüestions del programa i lectures obligatòries.